

Osobní prádlo z pletenin – Požadavky**OS P 80-10**

Vydávání oborových specifikací Textilním zkušebním ústavem (Centrum technické normalizace) bylo odsouhlaseno na zasedání správního výboru a dozorčí rady Asociace textilního-oděvního-kožedělného průmyslu dne 1. 9. 2009 a na zasedání předsednictva Asociace prádel a čistíren dne 10. 9. 2009.

Informace pro uživatele

Tato oborová specifikace je vydávána pro potřeby výrobců, prodejců a uživatelů osobního prádla.

Jejím cílem je zajistit takovou kvalitativní úroveň osobního prádla, která by vytvořila předpoklady pro optimální ekonomiku při jeho užívání a ošetřování, při zachování funkčnosti.

Souvisící právní předpisy

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1007/2011 ze dne 27. září 2011 o názvech textilních vláken a souvisejícím označování materiálového složení textilních výrobků a o zrušení směrnice Rady 73/44/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 96/73/ES a 2008/121/ES

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 84/2001 Sb., o hygienických požadavcích na hračky a výrobky pro děti ve věku do 3 let, ve znění pozdějších předpisů

Metodické doporučení SZÚ č. 1/2000 k posuzování výrobků, které přicházejí do přímého styku s lidským organismem prostřednictvím kůže, případně sliznic

Vypracování oborové specifikace

Zpracovatel: Textilní zkušební ústav, s.p., Brno, IČO: 00013251, Centrum technické normalizace, Ing. Lubor Tomeš, Ing. Svatava Horáčková, Ing. Jarmila Gabrielová, Ing. Ivana Halamová, Bc. Ivana Lustigová

Údaje o projednání

OS P 80-10 je vydávána jako předběžná oborová specifikace určená k ověření v praxi, na dobu jednoho roku. Zainteresované strany jsou vyzývány k zaslání připomínek k vydání OS P na adresu: tomes@tzu.cz, případně poštou na adresu: Textilní zkušební ústav, s.p., 658 41 Brno.

Po skončení ověřovacího období projedná Centrum technické normalizace připomínky se zainteresovanými stranami a vydá definitivní OS.

1 Předmět oborové specifikace

1.1 Tato oborová specifikace platí pro osobní prádlo z pletenin, např. polokošile, trička, nátlínky, košilky, kombiné, spodky, trenýrky, kalhotky, podprsenky, korzety, body, pyžama, noční košile atp.

1.2 Oborová specifikace stanoví:

- ukazatele zdravotní nezávadnosti;
- ukazatele užitečných vlastností;
- odchylky;
- značení;
- balení, skladování;
- ustanovení o technických specifikacích výrobků / materiálových listech (příloha A).

2 Citované dokumenty

ČSN EN ISO 3758 (80 0005) Textilie – Symboly pro ošetřování

ČSN EN ISO 3071 (80 0066) Textilie – Zjišťování hodnoty pH vodného výluhu

ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část C06: Stálobarevnost v domácím a komerčním praní

ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139) Textilie. Zkoušky stálobarevnosti. Část X12: Stálobarevnost v otěru

ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část B02: Stálobarevnost na umělém světle: zkouška xenonovou výbojkou

ČSN EN ISO 105-E04 (80 0165) Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část E04: Stálobarevnost v potu

ČSN EN ISO 14184-1 (80 0291) Textilie – Stanovení formaldehydu – Část 1: Volný a hydrolyzovatelný formaldehyd (metoda extrakce vodou)

ČSN EN ISO 6330 (80 0821) Textilie – Postupy domácího praní a sušení pro zkoušení textilií

ČSN EN ISO 5077 (80 0822) Textilie. Zjišťování změn rozměrů po praní a sušení

ČSN EN ISO 3759 (80 0825) Textilie – Příprava, označování a měření vzorků plošných textilií a oblečení při zkouškách pro zjišťování změny rozměrů

ČSN EN 13402-3 (80 7035) Označování velikosti oblečení – Část 3: Tělesné rozměry a intervaly

ČSN EN ISO 12945-2 (80 0837) Textilie – Zjišťování sklonu plošných textilií k rozvláknění povrchu a ke žmolkování – Modifikovaná metoda Martindale

ČSN EN ISO 12947-2 (80 0846) Textilie – Zjišťování odolnosti plošných textilií v oděru metodou Martindale

ČSN EN ISO 15487 (80 0854) Textilie. Hodnocení změny vzhledu textilií po údržbě

ČSN EN 14362-1 (80 0874) Textilie – Metody pro zjišťování určitých aromatických aminů odvozených od azobarviv – Část 1: Zjišťování použití určitých azobarviv stanovitelných extrakcí a bez extrakce vláken

ČSN EN ISO 13938-1 (80 0875) Textilie – Vlastnosti plošných textilií při protlaku – Část 1: Hydraulická metoda pro zjišťování pevnosti v protržení a roztažení při protažení

ČSN 80 3010 Textilie a textilní výrobky – Značení

ČSN 80 5004 Pletené kusové výrobky. Společná ustanovení

ČSN 80 7002 Oblečenie a doplnky oblečenia. Terminológia

ČSN 80 7602 Osobní a ložní prádlo. Společná ustanovení

TNI CEN/TR 16422 (80 0082) Klasifikace termoregulačních vlastností

3 Termíny a definice

3.1

osobní prádlo

oděv nebo souprava, která se nosí přímo na těle

POZNÁMKA Členění a termíny a definice osobního prádla jsou uvedeny v ČSN 80 7002, čl. 3.3.

4 Technické požadavky

4.1 Vypracování

Základní požadavky na vypracování (hustotu stehů, šířku švových záložek, návaznost vzoru, dodržení souměrnosti atp.) stanoví technické specifikace výrobku a/nebo referenční vzorek.

4.2 Odchytky

4.2.1 Odchytky barevného odstínu oproti referenčnímu vzorku nesmí být horší než stupeň 4 šedé stupnice.

4.2.2 Odchytky v materiálovém složení u vícesložkových materiálů stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1007/2011 o názvech textilních vláken a souvisejícím označování materiálového složení textilních výrobků.

4.2.3 Odchytky rozměrů a plošné hmotnosti jsou stanoveny v ČSN 80 5004.

4.2.4 Odchytky od stanoveného počtu stehů je stanovena v ČSN 80 7602.

4.3 Ukazatele zdravotní nezávadnosti

4.3.1 Výrobky nesmějí svou úpravou, charakterem povrchu a vypracováním dráždit normální, zdravou a nealergickou pokožku.

4.3.2 Hodnoty ukazatelů zdravotní nezávadnosti jsou stanoveny v tabulce 1.

Tabulka 1 – Hodnoty ukazatelů zdravotní nezávadnosti

Ukazatel	Měřicí jednotka	Hodnota		Zkušební metoda
		Výrobky pro uživatele od 3 let	Výrobky pro děti do 3 let	
Obsah volného formaldehydu	mg.kg ⁻¹	max. 75	max. 30	ČSN EN ISO 14184-1
pH vodného výluhu	–	4,5–7,5		ČSN EN ISO 3071
Obsah extrahovatelných těžkých kovů:	mg.kg ⁻¹	max.	max.	ČSN EN ISO 105-E04, AA, AE, ICP spektrometrie
– arsen		1,0	0,2	
– olovo		1,0	0,2	
– kadmium		0,1	0,1	
– rtuť		0,02	0,02	
– celkový chrom		2,0	1,0	
– chrom ^{VI}		0,5	nedetek.	
– kobalt		4,0	1,0	
– měď		50,0	25,0	
– nikl	4,0	1,0		
Obsah aromatických aminů ¹⁾	mg/kg	neprokázán		ČSN EN 14362-1

¹⁾ pouze u barevných výrobků

4.4 Užité vlastnosti

4.4.1 Ukazatele užitečných vlastností, jejich hodnoty a příslušné zkušební metody jsou stanoveny v tabulce 2.

Tabulka 2 – Ukazatele užitečných vlastností

Ukazatel	Měřicí jednotka	Hodnota	Zkušební metoda
Změna rozměrů po 3 cyklech údržby ¹⁾	%	max. +2 až -5	ČSN EN ISO 5077 ČSN EN ISO 3759 ČSN EN ISO 6330
Pevnost v protlaku	kPa	min. 300	ČSN EN ISO 13938-1
Odolnost proti žmolkování při 125, 500 a 1 000 otáčkách	stupeň	min. 3	ČSN EN ISO 12945-2
Odolnost proti oděru při tlaku 9 kPa	počet otáček	min. 10 000	ČSN EN ISO 12947-2
Změna vzhledu po údržbě ¹⁾	stupeň	min. 4	ČSN EN ISO 15487
Stálobarevnost: – na světle – v praní ^{1) 2)} – v otěru za sucha – v otěru za mokra – v potu ²⁾	stupeň	min. 4 ³⁾ 4/4 4 3–4 4/4	ČSN EN ISO 105-B02 ČSN EN ISO 105-C06 ČSN EN ISO 105-X12 ČSN EN ISO 105-X12 ČSN EN ISO 105-E04
¹⁾ za podmínek údržby doporučené výrobcem ²⁾ zapouštění u vícebarevných výrobků: min. stupeň 4–5 ³⁾ u oděvů, které plní funkci i vrchního oděvu (např. trička, polokošile): min. stupeň 5			

4.4.2 Pokud jsou deklarovány termoregulační vlastnosti, využívají se zkušební metody a klasifikace do úrovně provedení podle TNI CEN/TR 16422.

5 Značení

5.1 Značení musí vyhovovat požadavkům zákona o ochraně spotřebitele č. 634/1992 Sb. v platném znění a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1007/2011, které stanovuje podrobnosti o označování textilních výrobků údaji o materiálovém složení. Obsah a způsob značení uvádí ČSN 80 3010.

5.2 Značení velikostí se provádí podle ČSN EN 13402-3, případně podle velikostních tabulek výrobce.

5.3 Způsob ošetřování se značí symboly uvedenými v ČSN EN ISO 3758. V případě potřeby se doplňuje způsob ošetřování slovním popisem, zejména upozornění na rizika omezující funkčnost výrobku.

POZNÁMKA V ČR spravuje symboly údržby SOTEX GINETEX CZ: www.sotex.cz. Podrobnější informace o právu duševního vlastnictví k symbolům uvádí ČSN EN ISO 3758, příloha B.

5.4 Značení termoregulačních vlastností, pokud jsou deklarovány, se provádí podle TNI CEN/TR 16422, přílohy A.

6 Balení a skladování

6.1 Balení a adjustace výrobků musí zajistit, že při skladování, dopravě a manipulaci nedojde ke snížení kvality či znehodnocení.

6.2 Výrobky se skladují v suchých, větraných prostorách a nesmějí být vystaveny přímým účinkům slunečního záření a sálavému teplu.

6.3 Pokud výrobky vyžadují zvláštní způsob balení nebo skladování, musí být tento způsob dokumentován a odběratel s ním musí být prokazatelně seznámen. Je vhodné, aby tato dokumentace byla součástí nebo přílohou technické specifikace výrobku.

Příloha A (informativní)

Technické specifikace výrobků

A.1 Výrobci se doporučuje vypracovat na každou skupinu výrobků technickou specifikaci a dát ji k dispozici odběratelům.

A.2 V této dokumentaci se doporučuje uvést následující údaje:

- a) název nebo označení výrobku (výrobků);
- b) přehled použitých materiálů:
 - jejich materiálové složení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1007/2011;
 - plošnou hmotnost textilie (textilií) v g/m², ze které je výrobek zhotoven;
 - úpravu materiálů, je-li to vhodné;
- c) symboly pro ošetřování podle ČSN EN ISO 3758, případně slovní vyjádření;
- d) velikostní sortiment podle ČSN EN 13402-3, případně velikostní tabulky výrobce (kontrolní a konstrukční rozměry);
- e) provedení (technický náčrt a popis), je-li to u daného výrobku vhodné;
- f) rozsah údajů na etiketě výrobku.

A.3 Technické specifikace je možné doplnit, případně nahradit, referenčním vzorkem s uvedením, které vlastnosti tento vzorek představuje.